

Evaluating the indicators of citizens' participation in the renovation of the worn-out textures of Shandiz City with the passive defense approach

Omid Zarabi Shandiz ^a, Katayoun Alizadeh ^{b*}, Hamid Jafari ^c

^a. PhD Student in Geography and Urban Planning, Department of Geography, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

^b. * Associate Professor, Department of Geography, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

^c. Associate Professor, Department of Geography, Mashhad Branch, Islamic Azad University, Mashhad, Iran.

<https://doi.org/10.22034/ispdrc.2024.2040035.1132>

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Worn-out,
Rehabilitation,
Participation,
Passive defense,
Shandiz City.

The presence and participation of people in the interventions in the worn-out texture has played a major role in the realization of the projects. and the existence of social, environmental and other problems, makes it necessary to adopt with passive defense approaches. the aim of this study is to evaluate the indicators of participation of citizens in the rehabilitation of the worn-out tissues by using the MARCOS model in Excel software. Type of research is applied and research method is descriptive - analytical and also documentary studies and questionnaires were used for data collection. the statistical sample is 28 experts in the field of study. in the first step, 5 components including; participation, transparency, Accountability, justice, effectiveness - efficiency and safety - security were identified in 40 indicators. in the second step, the weights of each of the indicators were extracted and in the third step, ranking of indicators was done. The results show that participation component with 0/144 points, safety-security with 0/071, Accountability with 0/054, transparency with 0/049, effectiveness- efficacy with 0/041, and justice with 0/037, have the most weight in the participation issue. and indicators of officials and city managers being honest in presenting programs with 0/876 points, Citizens ' awareness of the programmer's provisions and officials ' decisions regarding the context with 0/818, Citizens ' participation in the implementation of tissue - related initiatives with 0/811, Citizens ' awareness of stimulus policies to rehabilitation Shandiz's worn-out with 0/796, have the greatest influence. finally, solutions to increase participation were presented.

Received:

25 September 2024

Received in revised form:

10 November 2024

Accepted:

11 November 2024

pp. 63 -81

Corresponding author (Email: k-alizadeh@mshdiau.ac.ir)

Extended Abstract

Introduction

During the last few decades - especially since 2000 ad - a new paradigm of urban planning has received increasing attention from international organizations, local governments (municipalities), local authorities (city councils) and citizens that this new paradigm is a matter of public participation. the term "bottom-up development" also refers to the collaborative role of people (individuals, groups and organizations) in the development process, including the development of dysfunctional tissues such as worn-out tissues. in fact, the worn-out urban fabric refers to parts of the legal area of cities that are vulnerable due to physical wear, inadequate access to riders, utilities, services and urban infrastructure and have low spatial, environmental and economic value. one of the major physical problems of cities is the existence of worn-out fabric which has caused many urban problems. that has caused economic-social, physical, environmental and safety - security issues and has provided an unstable environment in many cities. the physical structure of cities is affected by natural, social, economic and safety - security flow.

Methodology

The purpose of this study is applied and the method is descriptive - analytical. first, by using library and documentary studies such as previous research and using experts " theories in this field, components and indicators of public participation in the rehabilitation of worn-out tissues with passive defense approach were extracted. the statistical sample is 28 experts in the field of study. in the first step, 5 components including; participation, transparency, Accountability, justice, effectiveness - efficiency and safety - security were identified in 40 indicators. in the second step, the weights of each of the indicators were extracted and in the third step, ranking of indicators was done. The steps of the Marcus method include: Step 1: Extended initial decision matrix, Step 2: Normalization, Step 3: Weighted Matrix, Step 4: Utility Degree, Step 5: Utility function and Step 6: Ranking.

Results and discussion

The issue of participation with passive defense approach is related to people-oriented threats in which people are the direct target. In this type

of battle, the focus is on the people and their areas of management. In fact, if people's participation in any area is lost, that area will eventually fail. in this research, decision matrix including components in row and indicators related to each component in column was formed. And according to questionnaires distributed among experts, numbers one to ten were inserted in the matrix that number one is less and number ten is the highest. also, the weights of each component were extracted using ANP method, the results show that participation component with 0/144 points, safety-security with 0/071, Accountability with 0/054, transparency with 0/049, effectiveness- efficacy with 0/041, and justice with 0/037, have the most weight in the participation issue. and indicators of officials and city managers being honest in presenting programs with 0/876 points, Citizens ' awareness of the programmer's provisions and officials ' decisions regarding the context with 0/818, Citizens ' participation in the implementation of tissue - related initiatives with 0/811, Citizens ' awareness of stimulus policies to rehabilitation Shandiz's worn-out with 0/796, have the greatest influence.

Conclusion

The aim of this study is to evaluate the indicators of citizen participation in the rehabilitation of worn-out areas of the city by using passive approach. the following are some solutions to increase people's participation:

- Grant of long - term, interest - free financial facilities to the residents of the fabric to participate in organizing and repairing worn-out fabric.
- change in attitude of residents through cultural solutions and regeneration the mentality of neighborhood residents
- creating the space of the city authorities in different ways such as social supervision and control of neighborhood affairs by institutions, making laws restraining against the problem of social insecurity, creating job opportunities in fabric, eliminating discrimination and observing social justice in different parts of the context in relation to the establishment of facilities, infrastructure and urban services, promoting health and sanitation promotion and so on.

- formation and strengthening of local councils as donors to resident participation
- direct comment from people in development plans and... and if applicable in fabric
- Provide the public with a detailed and comprehensive performance report of municipal activities and actions
- providing a context population evacuation plan in times of crisis such as earthquake and invasion
- Locating to essential stores multipurpose shelters in fabric
- Locating of Temporary accommodation centers in fabric
- Use of popular monitoring circles to monitor modernization projects in the context
- taking identity measures at the context to increase the sense of belonging to the

place residence.

- combating the reducing factors of social trust and providing the context for the development of social relations.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

انحصار علمی پدافند غیر عامل ایران

نشریه علمی شهر ایمن

شاپا الکترونیکی: 2676-556X

Journal Homepage: www.ispdrc.ir

مقاله پژوهشی

شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شان‌دیز با رویکرد پدافند غیر عامل

امید ضرابی شان‌دیز - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، گروه جغرافیا، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

کتایون علیزاده* - دانشیار، گروه جغرافیا، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

حمید جعفری - دانشیار، گروه جغرافیا، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

<https://doi.org/10.22034/ispdrc.2024.2040035.1132>

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>واژگان کلیدی: بافت فرسوده، نوسازی، مشارکت، پدافند غیر عامل، شان‌دیز.</p> <p>تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۴</p> <p>تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۸/۲۰</p> <p>تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۱</p> <p>صص. ۸۱ - ۶۳</p>	<p>حضور و مشارکت مردم در مداخلات صورت گرفته در بافت‌های فرسوده نقش اصلی را در تحقق پذیری طرح‌ها ایفا نموده و وجود ناهنجاری‌ها و مشکلات اجتماعی، زیست‌محیطی و غیره، اهمیت اتخاذ رویکردهای مرتبط با پدافند غیر عامل را ضروری می‌نماید. هدف تحقیق حاضر، ارزیابی شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شان‌دیز با رویکرد پدافند غیر عامل با استفاده از مدل <i>MARCOS</i> در نرم‌افزار <i>Excel</i> می‌باشد. نوع تحقیق، کاربردی و روش تحقیق، توصیفی-تحلیلی می‌باشد و همچنین از مطالعات اسنادی و پرسشنامه برای گردآوری اطلاعات استفاده شده است. نمونه آماری تحقیق تعداد ۲۸ نفر از خبرگان حوزه مورد مطالعه می‌باشد. در گام اول؛ ۵ مؤلفه کلی شامل؛ مشارکت، شفافیت، مسئولیت‌پذیری، عدالت، اثربخشی-کارایی و ایمنی-امنیت در قالب ۴۰ شاخص شناسایی، در گام دوم؛ اوزان هر کدام از شاخص‌ها استخراج، در گام سوم؛ رتبه‌بندی شاخص‌ها انجام گردید که نتایج تحقیق نشان می‌دهد به ترتیب مؤلفه مشارکت با ۰/۱۴۴ امتیاز، ایمنی و امنیت با ۰/۰۷۱، مسئولیت‌پذیری با ۰/۰۵۴، شفافیت با ۰/۰۴۹، اثربخشی و کارایی با ۰/۰۴۱ و عدالت با ۰/۰۳۷ بیشترین اثرگذاری را در موضوع مشارکت دارند و شاخص‌های صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها با امتیاز ۰/۸۷۶، آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت با ۰/۸۱۸، مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت با امتیاز ۰/۸۱۱، آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۹۶ دارای بیشترین اثرگذاری هستند. در پایان نیز راهکارهایی برای افزایش مشارکت ارائه گردید.</p>

* نویسنده مسئول

مقدمه

طی چند دهه اخیر به ویژه از ۲۰۰۰ میلادی تاکنون پارادایم (سرمشق) جدیدی از برنامه‌ریزی شهری مورد توجه فزاینده سازمان‌های بین‌المللی، حکومت‌های محلی (شهرداری‌ها)، مقامات محلی (شوراهای شهر) و شهروندان قرار گرفته است. که این پارادایم جدید، موضوع مشارکت مردمی است. (Rajabian Shandiz et al, 2023: 23). مشارکت در حیات اجتماعی انسان سابقه‌ای کهن و دیرینه دارد که منطق مشارکت مبتنی بر واکنش در برابر تمرکزگرایی، دیوانسالاری و انعطاف‌ناپذیری است (Haghanah et al, 2021: 310). به لحاظ فکری، اندیشه‌های مردم‌گرا از حاشیه قرار گرفتن مردم عادی بحث می‌نماید و نیز گذار از پارادایم اشیاء به پارادایم مردم که محور بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد را مردم می‌داند (Esmer et al, 2021: 288). بنابراین در ادبیات جدید توسعه با توجه به اهمیت نقش مردم در جامعه از «مردم» به عنوان ثروت واقعی هر جامعه یاد می‌شود (UNDP, 2021: 7). اصطلاح تخصصی «توسعه از پایین به بالا» نیز ناظر به نقش مشارکتی مردم (افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها) در فرایند توسعه از جمله توسعه بافت‌های ناکارآمد است (Korkmaz et al, 2020: 51).

به طور کلی هر بافت شهری متشکل از دو بخش عمده است: کالبدی (فرم) و کارکرد (نقش). ترکیب کالبد و کارکرد به لحاظ میزان فرسودگی، الگوهای را نشان می‌دهد. بخش‌هایی از بافت‌های شهری که کیفیت‌های کالبدی و کارکردی آن‌ها کاهش یافته و مختل شده است، بافت فرسوده نامیده می‌شود (Gorjina & Amini, 2022: 201). فرسودگی بافت و عناصر درونی آن یا به سبب قدمت یا فقدان برنامه توسعه و نظارت فنی بر شکل‌گیری آن بافت فرسوده به وجود می‌آید (Heydari et al, 2022: 68). در واقع بافت فرسوده شهری به عرصه‌هایی از محدوده قانونی شهرها اطلاق می‌شود که به دلیل فرسودگی کالبدی و فیزیکی، برخورداری نامناسب از دسترسی سواره، تأسیسات، خدمات و زیرساخت‌های شهری، آسیب‌پذیر بوده و از ارزش مکانی، محیطی و اقتصادی نازلی برخوردارند (Yu et al, 2023: 139). به طور کلی کاهش کارایی هر پدیده‌ای، فرسودگی آن را در پی دارد. هنگامی که حیات محدودهای از شهر، به هر علتی رو به رکود می‌رود بافت شهری آن محدودده در روند فرسودگی و خرابی قرار می‌گیرد (Mirzakhani et al, 2021: 131). پیامد فرسودگی بافت که در نهایت به کاهش منزلت آن در اذهان منجر می‌شود، در اشکال گوناگون از جمله کاهش و یا فقدان زیست‌پذیری و ایمنی و نیز نابسامانی‌های کالبدی، اجتماعی، اقتصادی، قابل شناسایی هستند (Ansari, 2023: 89). یکی از شروط

انجام‌پذیری عملیات ساماندهی در بافت فرسوده شهری، مشارکت مردمی و گروه‌های مردم نهاد در فرآیند تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، طراحی و اجرا می‌باشد (Rasouli et al, 2023: 60). یکی از مشکلات کالبدی عمده شهرها، وجود بافت‌های فرسوده در آن‌هاست که خود سرآغاز بسیاری از مشکلات شهری شده و مسائل اقتصادی-اجتماعی، کالبدی-فیزیکی، زیست‌محیطی و ایمنی-امنیتی را در پی داشته و زمینه ناپایداری را در بسیاری از شهرها فراهم ساخته است. در اصل، ساختار کالبدی شهرها متأثر از جریان طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و ایمنی-امنیت است (Brazeau-Béliveau & Cloutier, 2021: 48). بافت فرسوده در مقابله با بحران‌ها و مخاطرات دارای آسیب‌پذیری بالا و تاب‌آوری پایین می‌باشد و بازآفرینی این بافت‌ها بر اساس ابعاد تاب‌آوری و اصول پدافند غیرعامل می‌تواند سبب فراهم آوردن بستری مناسب برای شهر به منظور مقابله با هرگونه مخاطره طبیعی و انسان ساخت شود (Mohammadi et al, 2022: 266).

در حال حاضر در کشور ایران بیش از ۲۰ درصد از مساحت سطح شهرها و ۳۰ درصد از جمعیت کشور معادل ۱۶۷ هزار هکتار و ۲۵ میلیون نفر را شامل می‌شود. از این میان ۴۶ درصد از این سطح که ۱۰ میلیون نفر را در بر می‌گیرد در شرایط بحرانی قرار دارد و باید به سرعت مورد بازآفرینی قرار گیرد (Fasihi & Prizadi, 2023: 122). با توجه به مقدمه عنوان شده، در شهر شان‌دیز به‌عنوان نمونه موردی تحقیق، ۹۱/۵ هکتار بافت فرسوده دارد که عواملی چون گسترش و توسعه غیراصولی شهرها، افزایش بی‌رویه مهاجرت و جمعیت شهری، عدم توجه به قوانین و مقررات مقاوم‌سازی، نبود امکانات و آمادگی لازم در رویارویی با بحران‌ها، حضور فعالیت‌های ناسازگار کوچک‌مقیاس و ترکیب شده با بافت مسکونی در محله و... این شهر را در رویارویی با مخاطرات طبیعی و تهدیدات انسان ساخت آسیب‌پذیر می‌نماید.

هدف اصلی این پژوهش بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر میزان مشارکت مردم بر ساماندهی بافت‌های فرسوده در شهر شان‌دیز با رویکرد پدافند غیرعامل است. برای نیل به هدف اصلی تحقیق، سؤالات پژوهش عبارتند از:

شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل کدام‌اند؟

کدام شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل از میزان اهمیت بالتری برخوردار هستند؟

پیشینه پژوهش

در ادامه به چند مورد از تحقیقات پیشین پرداخته می‌شود: فصیحی و پریزادی (۱۴۰۲) در مقاله «آسیب‌شناسی کالبدی-

دولت و مردم را از طریق مشورت و مذاکره ارتقاء می‌دهد. کارگاه مشارکتی جلب توجه منافع ذینفعان و تخصیص مساوی منابع را تضمین می‌کند. همچنین، یک سیستم برنامه‌ریزی تکمیلی برای ارتقای برنامه ریزان جامعه برای چین و سایر کشورهای در حال توسعه، ضروری است (Li et al., 2023: 128).

چی من هی و همکاران (۲۰۲۲) در مقاله «بازآفرینی بافت فرسوده و احیای سرزندگی جامعه از طریق برنامه‌ریزی مشارکتی در چین» هدف اصلی پژوهش را ارتقاء رضایت‌مندی ساکنان بافت فرسوده شهر شیامن در استان فوجیان چین از طریق بازسازی تدریجی اعتماد ساکنان محلی، جلب حمایت دولت محلی و مشارکت عمومی عنوان می‌نمایند. یافته‌ها نشان می‌دهد که مشارکت ساکنان محلی نقش مهمی در برنامه‌ریزی و بازآفرینی بافت‌های فرسوده دارد. ساخت‌وسازهای کوچک‌مقیاس و فرهنگ مردم می‌تواند کاتالیزوری در بازتولید سرزندگی جامعه محلی باشد در واقع بازسازی جامعه محلی در گروه مشارکت چندین ذینفع و اجماع بین ایشان می‌باشد (Chi-man Hui et al, 2022: 501).

در جهت ذکر نوآوری تحقیق حاضر، شایان ذکر است، در تحقیقات پیشین به شاخص‌های دفاعی و امنیتی در موضوع نوسازی بافت‌های فرسوده با مشارکت مردمی و همچنین تحلیل موضوع با روش MARCOS انجام نشده است.

مبانی نظری

نقش و جایگاه مشارکت مردمی

مشارکت مردمی برای نظام مدیریت شهری و توسعه شهری کارکردهای گوناگون دارد. از جمله این کارکردها، می‌توان به افزایش دسترسی به اطلاعات شهری، تعیین ابعاد توسعه شهری، تعیین اولویت‌ها و نیازهای شهروندان و کوشش جمعی برای اجرای پروژه‌های شهری اشاره نمود (Ali Akbari et al, 2022: 200). مشارکت فرایندی توصیف شده است که توسط آن مردم می‌توانند خود را سازمان دهند و از طریق آن در فعالیت‌های توسعه محلی از جمله بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده، توان اظهار نظر یابند (Ye et al, 2024: 158). آمارهای جهانی نشان می‌دهد، امروزه بسیاری از شهروندان نسبت به محیط زندگی خود احساس تعلق و یگانگی ندارند. ساختار زندگی شهری شرایطی را ایجاد کرده که منافع عمومی در مقابل منافع شخصی رنگ باخته است. بنابراین، با توجه به اینکه میزان احساس تعلق بر اموال عمومی شهر در بین شهروندان قابل توجه نیست، ضروری است با آموزش‌های مناسب احساس تعلق در شهروندان نسبت به محیط سکونت تقویت شود تا مشارکت در مدیریت شهری

اجتماعی بافت تاریخی تهران با رویکرد تاب‌آوری» عنوان می‌کنند که محلات دارای آثار ارزشمند تاریخی از آسیب‌پذیری بیشتری برخوردار هستند و شاخص‌های اجتماعی بیشتر از شاخص‌های کالبدی در آسیب‌پذیری بافت اثرگذار می‌باشند (Fasihi & Prizadi, 2023: 119).

توپچی و همکاران (۱۴۰۱) در مقاله «ارزیابی اهمیت معیارهای تاب‌آوری کالبدی بافت‌های فرسوده شهری با استفاده از روش فرایند تحلیل سلسله مراتبی بهبود یافته IAHF»، ۱۷ معیار اصلی تاب‌آوری کالبدی را در سه سطح و پنج زمینه، تدوین و سپس ضریب ارجحیت و اولویت اقدام در طرح‌های توسعه شهری را تعیین نموده است که نتایج تحقیق نشان می‌دهد ایجاد تغییر در وضعیت تاب‌آوری کالبدی، مستلزم برنامه‌ریزی درازمدت، اعمال ضوابط فنی شهرسازی و معماری، سرمایه‌گذاری قابل توجه و پایش مداوم نتایج اجرایی است که در بسیاری موارد خارج از توان مدیریت‌های شهری می‌باشد (Tobchi et al, 2022: 407). علی اکبری و همکاران (۱۴۰۱) در مقاله «ظرفیت‌های بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد شهری با رویکرد برنامه‌ریزی مشارکتی (مورد مطالعه: شهرک شهید باهنر کلان‌شهر مشهد)» ظرفیت‌های مشارکت شهروندی را شامل ابعاد نهادی، کالبدی، اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی دانسته و همچنین شدت رابطه در ابعاد اقتصادی و اجتماعی-فرهنگی از همه بیشتر عنوان نموده و بهترین روش اجرایی مشارکت در بافت‌های فرسوده را ایجاد دفاتر تسهیلگری می‌داند (Ali Akbari et al, 2022: 197).

آیتکن (۲۰۲۴) در مقاله «اعتماد و مشارکت در بازآفرینی شهری» معتقد است که علیرغم اهمیت درک شده اعتماد در حاکمیت محلی-مشارکتی، مطالعات کمی به طور خاص به درک تعامل بین اعتماد و مشارکت توجه نموده‌اند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد اگر نابرابری‌های اجتماعی-اقتصادی در منطقه را مورد تحلیل قرار داده شود و حس تعلق خاطر بین ساکنان تقویت شود به دنبال آن موضوع مشارکت نیز تقویت خواهد شد (Aitken, 2024: 133).

لی و همکاران (۲۰۲۳) در مقاله «کارگاه مشارکتی و مشارکت جامعه: رویکردی جدید برای بازسازی شهری در چین» عنوان می‌کنند که مشارکت عمومی به طور گسترده نقش بسیار مهمی در تسهیل بازآفرینی شهری ایفا کرده است. با این حال، عموم مردم اغلب فاقد کانالی برای مشارکت در شیوه‌های بازآفرینی شهری در کشورهای در حال توسعه هستند و دولت چین توجه بیشتری به مشارکت عمومی در بازآفرینی شهری دارد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد کارگاه مشارکتی به عنوان ترکیبی از روش‌های بالا به پایین و پایین به بالا، الگویی مفید برای مشارکت جامعه در بازآفرینی شهری است که همکاری

محسوس گردد (Lak et al, 2020: 60).

مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشارکت مردمی

مؤلفه‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل، یک ساختار به هم وابسته است که بهبود در وضعیت هرکدام به بهبود در شرایط مولفه دیگر وابسته است. مؤلفه‌های مشارکت مردمی به شرح زیر می‌باشند: مشارکت: آلن پرفیت در دیباچه «اثر دسته‌جمعی و مشارکت چیست» می‌نویسد: مشارکت مورد مشورت قرار گرفتن قبل از تصمیم‌گیری را گویند به نحوی که اظهار نظر شخصی و اعمال مراقبت در جریان اجرایی این تصمیم و تحول نتایج آن امکان داشته باشد (رسول نازی و همکاران، ۱۴۰۱: ۱۴۱). یک قرن و اندی سال پیش استوارت میل نوشت: تنها حکومتی می‌تواند؛ ضرورت‌های دولت اجتماعی باشد که همه افراد ملت با آن مشارکت داشته باشند (Taghavi et al, 2022: 226). هدف اساسی این مفهوم، قدرت تأثیرگذاری مردم و شهروندان بر تصمیم‌گیری‌ها و سهم شدن آن‌ها در قدرت است. بدین‌روی که مردم در تصمیم‌گیری‌هایی که در سرنوشت آن‌ها تأثیرگذار است مشارکت فعال داشته باشند (Landgrave-Serrano et al, 2021: 473). همچنین این مفهوم اشاره به مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری، مشارکت در اجرا، مشارکت در پایش و ارزیابی، همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی، مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی، نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های شهری، اعتماد به مردم و تفویض اختیار به آن‌ها، تسهیل مداخله مردم در روند توسعه شهری، نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات شهری، همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد با شهرداری نیز دارد (Jalali & Hataminejad, 2023: 62).

پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری: بر اساس مفهوم پاسخگویی، سازمان‌ها، مسئولان و مدیران چه در سطوح مختلف مدیریتی (کلان تا خرد) مسئول نتایج تصمیمات و فعالیت‌های خود هستند. در واقع پاسخگویی اهرمی برای افزایش کنترل مسئولان و تصمیم‌گیرندگان است تا مسئول عملکرد خود باشند (Gorjina & Amini, 2022: 210). و بر اساس مفهوم مسئولیت‌پذیری، بایستی نهادها و فرایندها به نفع ذینفعان خدمات ارائه نمایند. این امر زمانی امکان‌پذیر است که نهادها و فرایندها، مسئولان و تصمیم‌گیرندگان به خواسته‌ها و انتظارات و نیازهای افراد و گروه‌های مختلف شهری حساس و مسئول باشند و در قبال آن‌ها حساب پس دهند (Chi-man et al, 2022: 148). همچنین اشاره به پاسخ‌گویی به خواسته‌ها و شکایت‌های مردمی، عمل به وعده‌های داده شده، تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها، احساس مسئولیت در قبال وظایف، ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های

شهروندان به مسئولان، صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها، همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران، زیباسازی شهر توسط شهرداری، توجه مسئولان به بهبود شرایط سکونتی نیز دارد (Ghadri et al, 2022: 236).

ایمنی و امنیت: این شاخص اشاره به میزان عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت، تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (مانند؛ نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و...) دارد (Kalantari et al, 2022: 145).

شفافیت: به معنای اختیار دادن به مردم برای تبدیل شدن به حساب‌رسان در جامعه و داشتن حق اظهارنظر و دسترسی به اطلاعات آزاد است. در چنین حالتی شفافیت در مقابل پنهان‌کاری و تصمیم‌گیری‌ها به شمار می‌آید. براین اساس در پنهان‌کاری امکان بروز فساد در تصمیم‌گیری وجود دارد، در صورتی که شفافیت مانع بروز و گسترش آن می‌شود (Zerbian & Romero, 2021: 10). همچنین میزان آشنایی ساکنان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان، میزان آگاهی مردن نسبت به سیاست‌های درآمدی و هزینه، میزان شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود، میزان در اختیار قرار دادن اطلاعات موردنیاز ساکنین، میزان تعامل و تعادل اطلاعات را نیز شامل می‌شود (Andesta & Roostae, 2021: 49).

کارایی و اثربخشی: به معنی استفاده پایدار از منابع طبیعی و حفاظت محیط‌زیست نیز خواهد بود؛ لذا موضوع بهترین استفاده از منابع، ارتباط مستقیمی با مشارکت مردمی دارد (Lom & Pribyl, 2021: 158). همچنین این مفهوم اشاره به استفاده بهینه از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان، ارائه خدمات شهری، رضایت مردم از مسئولان، استفاده پایدار از منابع، حفظ محیط‌زیست، نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه، دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی، دلبستگی و تعلق به مکان نیز دارد (Babalola, 2023: 89).

عدالت و برابری: منظور از عدالت عبارت است از حق دسترسی عامه مردم به خدمات اولیه، حضور مشاوران زن در نهادهای تصمیم‌گیری شهری، حمایت از نیازمندان و ایجاد محرک برای نهادهای غیررسمی (Prasetyo & Lubis, 2020: 114). همچنین این مفهوم اشاره به توزیع متوازن و برابر امکانات و خدمات، دسترسی برابر و یکسان به فرصت‌ها، توجه به منافع عمومی، رعایت حقوق شهروندی، عدالت جنسیتی، دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت، دسترسی به خدمات عمومی نیز دارد (Engin et al., 2020: 56).

جدول ۱. مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل

مؤلفه	شاخص	منبع
مشارکت	مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانددیز مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانددیز مشارکت شهروندان در پایش و ارزیابی طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانددیز همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شانددیز مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده شانددیز نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانددیز وضعیت اعتماد نهادهای شهری به ساکنان بافت فرسوده شانددیز و تفویض اختیار به آن‌ها تلاش‌ها برای تسهیل مذاخلة مردم در روند نوسازی بافت فرسوده شانددیز نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت فرسوده شانددیز همکاری سازمان‌های مردم موجود در بافت فرسوده شانددیز با شهرداری	<i>Jalali & Hataminejad, 2024; Osanlou et al, 2021; Chen et al., 2019; 19; Zerbian & Romero, 2021; Cruz et al., 2019; Falanga & Ferrão, 2021; Lyall & Tait, 2019; Yang, 2021; Nagel et al., 2019</i>
	آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شانددیز آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شانددیز شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانددیز تعامل و تعادل اطلاعات توسط سازمان‌های شهری مرتبط با بافت‌های فرسوده شانددیز	<i>Andesta & Roostae, 2021; Zerbian & Romero, 2021; De Guimarães et al., 2020; Falanga & Corrêa Nunes, 2021.</i>
پاسخ‌گویی و مسئولیت پذیری	پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد نوسازی بافت فرسوده شانددیز کمیت تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانددیز احساس مسئولیت در قبال وظایف در بین مسئولان مرتبط با نوسازی بافت‌های فرسوده ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران	<i>Gorjinia & Amini, 2021; Rajabian Shandiz, 2023; Zerbian & Romero, 2021; Taşan-Kok et al., 2020; De Guimarães et al., 2020; Chiman et al, 2022.</i>
عدالت	توزیع امکانات و خدمات در سطح شهر و بافت فرسوده شانددیز وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شانددیز رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شانددیز دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت دسترسی به خدمات عمومی	<i>Khatam et al, 2022; Andesta & Roostae, 2021; Virtudes, 2016; Zainul Abidin et al., 2019; Babalola, 2023; Engin et al., 2020; Lima et al., 2020; Cruz et al., 2019; Mandic & Kennell, 2021; Ahmad et al, 2021; Prasetyo & Lubis, 2020; Peng, 2021</i>
اثر بخشی و کارایی	استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شانددیز ارائه خدمات شهری در بافت فرسوده شانددیز مدیران و مسئولان شهری و عملکرد آن‌ها در بافت فرسوده شانددیز نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه در بافت فرسوده شانددیز دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی در بافت فرسوده شانددیز دل بستگی و تعلق نسبت به شهر و محل زندگی در بافت فرسوده شانددیز عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت در بافت فرسوده شانددیز تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و...)	<i>Haqpanah et al, 2021; Khatam et al, 2022; Zerbian & Romero, 2021; Babalola, 2023; Lom & Pribyl, 2021.</i>
ایمنی و امنیت	بینش گسترده و درازمدت نسبت به ایجاد تاب‌آوری در بین مسئولان شهری تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت فرسوده شانددیز شاخص امنیت (درصد دزدی، سرقت، جرم و جنایت و ...) ایجاد پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت فرسوده شانددیز ایجاد انبارهای اقلام ضروری در بافت فرسوده شانددیز ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت فرسوده شانددیز ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت فرسوده شانددیز	<i>Kalantari et al, 2022; Tavasoli & abazarlou, 2021; Bitarafan, 2022; Chang et al, 2023; Yawer et al, 2023; Taherkhani et al, 2022; Farhadi et al, 2022; Ridley et al, 2022.</i>

روش تحقیق

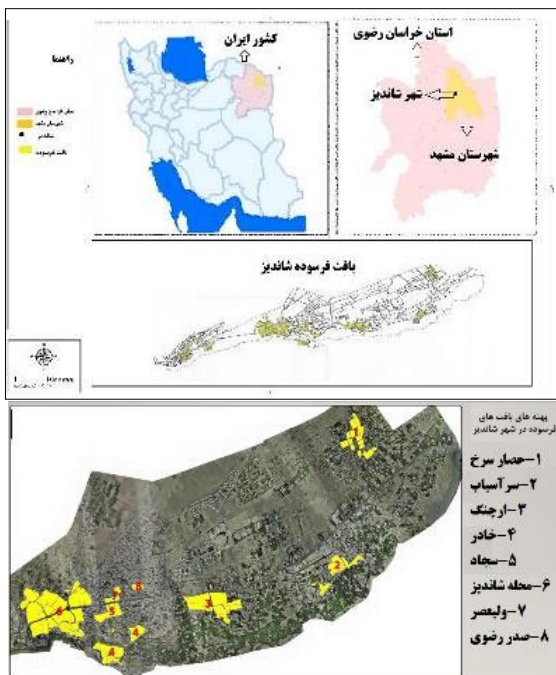
پژوهش حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ روش، توصیفی-تحلیلی است. ابتدا با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی همچون استفاده از مطالعه متون مرتبط با موضوع و تحقیقات پیشین و استفاده از نظریات متخصصان در این زمینه مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل مشخص شد. در این تحقیق ۶ مؤلفه و ۴۰ شاخص از منابع مختلف شناسایی گردید که برای بررسی میزان اثرگذاری هر شاخص در موضوع مطروحه از روش اولویت‌سنجی *MARCOS* استفاده گردید. با توجه به تخصصی بودن موضوع، تعداد ۳۰ نفر از متخصصان این حوزه به‌عنوان جامعه آماری در بحث پیر کردن پرسشنامه، انتخاب و از این تعداد ۲۸ نفر با استفاده از فرمول کوکران به عنوان نمونه آماری تحقیق، پرسشنامه‌ها را تکمیل نمودند. روش مارکوس یکی از روش‌های جدید تصمیم‌گیری چند معیاره به معنی سنجش و رتبه‌بندی گزینه‌ها بر اساس راه‌حل سازشی می‌باشد که توسط *Stević & Pamučar* در سال ۲۰۲۰ ارائه شد. مراحل روش مارکوس به شرح زیر است:

گام اول؛ تشکیل ماتریس تصمیم، گام دوم؛ تعیین ایدئال و ضد ایدئال، گام سوم؛ نرمال‌سازی، گام چهارم؛ وزن‌دار کردن، گام پنجم؛ درجه مطلوبیت گزینه‌ها، گام ششم؛ تعیین عملکرد نهایی و رتبه‌بندی شاخص‌ها است.

محدوده مورد مطالعه

شهر شاندیز در شمال غرب مشهد در استان خراسان رضوی در مختصات $36.3148^{\circ} N, 59.3340^{\circ} E$ واقع شده (شکل ۱) و دارای وسعتی ۱۳۵۰ هکتار و جمعیتی در حدود ۱۶۰۰۰ نفر می‌باشد. مساحت محدوده بافت فرسوده آن نیز ۹۱/۵ هکتار است. این شهر شامل هفت محله عرفی است که همگی دارای بافت فرسوده است. محله سجاد با ۴۵ هزار مترمربع، محله ولیعصر با ۱۷ هزار مترمربع، محله ارچنگ با ۱۵۰ هزار مترمربع، محله شاندیز با ۴۳۷ هزار مربع، محله خادر با ۹۷ هزار مترمربع، محله سرآسیاب با ۶۸ هزار مترمربع و حصار سرخ با ۱۱ هزار مترمربع است (شهرداری شاندیز، ۱۴۰۲). شاخص‌های مطالعاتی بافت‌های فرسوده شهر شاندیز در شاخص‌های کالبدی شامل ریزدانی، نفوذناپذیری و ناپایداری به شرح زیر است:

در معیار ناپایداری ابنیه، محلات خادر و شاندیز به ترتیب با ۵۱/۰۵ و ۴۲/۷۹ درصد؛ در معیار نفوذناپذیری، محلات حصار سرخ، خادر، شاندیز و سرآسیاب به ترتیب با ۷۱/۱۵، ۵۸/۲۳، ۵۶/۶۹ و ۵۱/۴۷ درصد و در معیار ریزدانی، محلات سرآسیاب و خادر جزو فرسوده‌ترین محلات شهر شاندیز هستند (*SHandiz Municipality, 2023*).

شکل ۱. موقعیت نمونه موردی

تجزیه و تحلیل داده‌ها

وزن‌دهی شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شاندیز با رویکرد پدافند غیرعامل

در بخش میانی نظری در جدول (۱) تمامی مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل، شناسایی و احصاء گردید در ادامه با استفاده از روش *MARCOS* که در بخش روش‌شناسی تشریح گردید وزن‌دهی انجام و نتایج نهایی محاسبات در جداول (۲) و (۳) ارائه می‌شود.

جدول ۲. تشکیل ماتریس مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل

شاخص	مشارکت	شفافیت	بندوبندی	عدالت	اثر بخشی و کارایی	آیند و پایداری
	X1	X2	X3	X4	X5	X6
مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شاندیز	۸/۵۲	۷/۹۶	۸/۷۵	۸/۹۶	۸/۲۶	۷/۱۰
مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شاندیز	۹/۳۶	۹/۱۲	۸/۵۶	۷/۵۲	۸/۲۹	۷/۲۵
مشارکت شهروندان در پایش و ارزیابی طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شاندیز	۹/۵۶	۵/۹۱	۶/۴۹	۷/۵۲	۶/۶۹	۶/۱۸

همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شانندیز	۷/۵۹	۸/۱۱	۸/۳۳	۷/۲۶	۸/۳۴	۸/۷۵
مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده شانندیز	۷/۰۹	۷/۲۶	۷/۴۱	۷/۱۹	۸/۱۴	۵/۸۸
نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانندیز	۶/۱۸	۵/۸۸	۷/۲۲	۶/۶۱	۶/۸۱	۷/۱۰
وضعیت اعتماد نهادهای شهری به ساکنان بافت فرسوده شانندیز و تفویض اختیار به آن‌ها	۴/۵۸	۴/۷۲	۵/۶۷	۵/۴۰	۷	۶/۷۵
تلاش‌ها برای تسهیل مداخله مردم در روند نوسازی بافت فرسوده شانندیز	۷/۷۰	۸/۱۲	۷/۳۸	۷/۷۹	۸	۷/۵۲
نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت فرسوده شانندیز	۸/۳۴	۶/۴۵	۶/۳۱	۶/۱۷	۷/۱۰	۵/۹۱
همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد موجود در بافت فرسوده شانندیز با شهرداری	۷/۷۵	۶/۱۴	۵/۸۳	۴/۵۵	۶/۳۲	۴/۸۹
آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شانندیز	۸/۳۴	۸/۵۲	۸/۵۶	۸/۳۴	۹/۳۶	۸/۳۴
آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شانندیز	۹/۳۶	۸/۹۳	۷/۳۶	۴/۶۸	۸/۹۶	۸/۷۲
شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانندیز	۷/۱۷	۸/۱۲	۷/۱۷	۸/۹۱	۸/۹۳	۸/۴۵
تعامل و تعادل اطلاعات توسط سازمان‌های شهری مرتبط با بافت‌های فرسوده شانندیز	۷/۱۳	۷/۷۳	۵/۹۱	۵/۵۶	۷/۱۱	۶/۳۵
پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد نوسازی بافت فرسوده شانندیز	۷/۵۶	۸/۱۲	۷/۷۵	۹/۱۲	۸/۵۲	۸/۵۴
کمیت تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانندیز	۶/۹۲	۷/۹۸	۷/۴۱	۸/۳۴	۷/۹۷	۸/۷۲
احساس مسئولیت در قبال وظایف در بین مسئولان مرتبط با نوسازی بافت‌های فرسوده	۷/۸۲	۸/۰۹	۷/۹۸	۸/۸۴	۵/۷۹	۵/۸۸
ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان	۸/۱۶	۸/۹۳	۷/۹۷	۷/۲۸	۶/۰۹	۸/۳۷
صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها	۸/۹۶	۹/۵۶	۹/۵۶	۸/۵۶	۹/۳۶	۸/۹۶
همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران	۸/۱۶	۷/۹۳	۸/۰۴	۸/۸۷	۸/۱۲	۸/۵۶
توزیع امکانات و خدمات در سطح شهر و بافت فرسوده شانندیز	۷/۵۹	۶/۷۸	۷/۹۳	۶/۹۰	۶/۱۷	۶/۲۳
وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شانندیز	۸/۵۲	۸/۷۴	۸/۹۸	۵/۷۲	۵/۳۷	۸
رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شانندیز	۷/۵۲	۸/۱۴	۸/۰۴	۸/۰۶	۸/۱۲	۷/۹۳
دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت	۵/۷۵	۶/۳۶	۳/۲۰	۳/۰۲	۴/۱۶	۴/۴۲
دسترسی به خدمات عمومی	۸/۱۲	۷/۲۶	۸	۴/۸۰	۷/۴۱	۷/۵۸
استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شانندیز	۸/۱۲	۷/۹۷	۷/۹۸	۷/۵۹	۷/۰۳	۷/۷۳
ارائه خدمات شهری در بافت فرسوده شانندیز	۷/۹۷	۷/۵۳	۷/۹۳	۶/۵۴	۶/۷۲	۷/۳۵
مدیران و مسئولان شهری و عملکرد آن‌ها در بافت فرسوده شانندیز	۶/۴۰	۶/۸۸	۶/۵۲	۷/۱۶	۶/۳۲	۶/۵۲
نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه در بافت فرسوده شانندیز	۸/۵۹	۷/۱۱	۶/۱۲	۶/۱۳	۶/۹۰	۶/۷۶
دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی در بافت فرسوده شانندیز	۵/۳۹	۵/۳۶	۵/۷۱	۴/۷۴	۵/۹۱	۵/۱۶
دلبستگی و تعلق نسبت به شهر و محل زندگی در بافت فرسوده شانندیز	۸/۹۸	۸/۷۵	۶/۵۲	۶/۷۹	۶/۱۳	۷/۲۵
عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت در بافت فرسوده شانندیز	۷/۸۳	۷/۴۹	۷/۹۳	۷/۷۷	۷/۵۹	۷/۵۹
تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و...)	۴/۶۸	۷/۴۶	۴/۹۲	۴/۲۸	۶/۳۶	۵/۴۳
بینش گسترده و درازمدت نسبت به ایجاد تاب‌آوری در بین مسئولان شهری	۷/۵۶	۷/۱۹	۴/۷۹	۵/۱۲	۴/۴۴	۷/۵۶
تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت فرسوده شانندیز	۴/۶۴	۶/۴۱	۶/۴۹	۶/۵۴	۴/۶۲	۵/۱۹
شاخص امنیت (درصد دزدی، سرقت، جرم و جنایت و...)	۷/۵۹	۷/۱۹	۵/۲۱	۵/۱۲	۵/۶۷	۶/۳۷
ایجاد پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت فرسوده شانندیز	۷/۲۸	۴/۳۰	۳/۶۸	۳/۷۶	۳/۴۷	۳/۲۸
ایجاد آبنماهای اضطراری در بافت فرسوده شانندیز	۶/۴۵	۴/۰۷	۳/۳۹	۳/۰۲	۳/۱۸	۳/۵۲
ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت فرسوده شانندیز	۷/۱۹	۴/۶۸	۳/۷۸	۳/۹۹	۳/۹۷	۳/۴۷
ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت فرسوده شانندیز	۵/۲۱	۵/۷۱	۵/۵۰	۳/۶۵	۴/۰۴	۳/۷۳
اوزان مؤلفه‌ها	۰/۳۰۰	۰/۱۱۴	۰/۱۶۱	۰/۱۱۰	۰/۱۲۰	۰/۱۹۵

شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شان‌دیز با رویکرد پدافند غیرعامل

جدول ۳. وزن‌دهی شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل

شاخص	مشارکت	شفافیت	مسئولیت‌پذیری	عدالت	اثربخشی و کارایی	ایمنی و امنیت
AAI (MIN)	۰/۱۴۴	۰/۰۴۹	۰/۰۵۴	۰/۳۷	۰/۴۱	۰/۰۷۱
مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۶۷	۰/۰۹۵	۰/۱۴۷	۰/۱۰۸	۰/۱۰۶	۰/۱۵۴
مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۹۳	۰/۱۰۹	۰/۱۴۴	۰/۰۹۱	۰/۱۰۷	۰/۱۵۸
مشارکت شهروندان در پایش و ارزیابی طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۳	۰/۰۷۰	۰/۱۰۹	۰/۰۹۱	۰/۰۸۶	۰/۱۳۴
همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۳۸	۰/۰۹۷	۰/۱۴۰	۰/۰۸۸	۰/۱۰۷	۰/۱۹۰
مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۲۲	۰/۰۸۷	۰/۱۲۵	۰/۰۸۷	۰/۱۰۵	۰/۱۲۸
نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۱۹۴	۰/۰۷۰	۰/۱۲۱	۰/۰۸۰	۰/۰۸۸	۰/۱۵۴
وضعیت اعتماد نهادهای شهری به ساکنان بافت فرسوده شان‌دیز و تفویض اختیار به آن‌ها	۰/۱۴۴	۰/۰۵۶	۰/۰۹۵	۰/۰۶۵	۰/۰۹۰	۰/۱۴۷
تلاش‌ها برای تسهیل مداخله مردم در روند نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۴۱	۰/۰۹۷	۰/۱۲۴	۰/۰۹۴	۰/۱۰۳	۰/۱۶۴
نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۶۱	۰/۰۷۷	۰/۱۰۶	۰/۰۷۵	۰/۰۹۱	۰/۱۲۹
همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد موجود در بافت فرسوده شان‌دیز با شهرداری	۰/۲۴۳	۰/۰۷۳	۰/۰۹۸	۰/۰۵۵	۰/۰۸۱	۰/۱۰۶
آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۶۱	۰/۱۰۲	۰/۱۴۴	۰/۱۰۱	۰/۱۲۰	۰/۱۸۱
آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۹۳	۰/۱۰۶	۰/۱۲۴	۰/۰۵۷	۰/۱۱۵	۰/۱۹۰
شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۲۵	۰/۰۹۷	۰/۱۲۰	۰/۱۰۸	۰/۱۱۵	۰/۱۸۴
تعامل و تعادل اطلاعات توسط سازمان‌های شهری مرتبط با بافت‌های فرسوده شان‌دیز	۰/۲۲۳	۰/۰۹۲	۰/۰۹۹	۰/۰۶۷	۰/۰۹۱	۰/۱۳۸
پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۳۷	۰/۰۹۷	۰/۱۳۰	۰/۱۱۰	۰/۱۰۹	۰/۱۸۶
کمیت تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۱۷	۰/۰۹۵	۰/۱۲۵	۰/۱۰۱	۰/۱۰۲	۰/۱۹۰
احساس مسئولیت در قبال وظایف در بین مسئولان مرتبط با نوسازی بافت‌های فرسوده	۰/۲۴۵	۰/۰۹۶	۰/۱۳۴	۰/۱۰۷	۰/۰۷۴	۰/۱۲۸
ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان	۰/۲۵۶	۰/۱۰۶	۰/۱۳۴	۰/۰۸۸	۰/۰۷۸	۰/۱۸۲
صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها	۰/۲۸۱	۰/۱۱۴	۰/۱۶۱	۰/۱۰۴	۰/۱۲۰	۰/۱۹۵
همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران	۰/۲۵۶	۰/۰۹۵	۰/۱۳۵	۰/۰۹۵	۰/۱۰۴	۰/۱۸۶
توزیع امکانات و خدمات در سطح شهر و بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۳۸	۰/۰۸۱	۰/۱۳۳	۰/۰۸۴	۰/۰۷۹	۰/۱۳۶
وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۶۷	۰/۱۰۴	۰/۱۵۱	۰/۰۶۹	۰/۰۶۹	۰/۱۷۴
رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۳۶	۰/۰۹۷	۰/۱۳۵	۰/۰۹۸	۰/۱۰۴	۰/۱۷۲
دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت	۰/۱۸۰	۰/۰۷۶	۰/۰۵۴	۰/۰۳۷	۰/۰۵۳	۰/۰۹۶
دسترسی به خدمات عمومی	۰/۲۵۴	۰/۰۸۷	۰/۱۳۴	۰/۰۵۸	۰/۰۹۵	۰/۱۶۵
استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۵۴	۰/۰۹۵	۰/۱۳۴	۰/۰۹۲	۰/۰۹۰	۰/۱۶۸
ارائه خدمات شهری در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۵۰	۰/۰۹۰	۰/۱۳۳	۰/۰۷۹	۰/۰۸۶	۰/۱۶۰
مدیران و مسئولان شهری و عملکرد آن‌ها در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۰۱	۰/۰۸۲	۰/۱۱۰	۰/۰۸۷	۰/۰۸۱	۰/۱۴۲
نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۶۹	۰/۰۸۵	۰/۱۰۳	۰/۰۷۴	۰/۰۸۹	۰/۱۴۷
دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۱۶۹	۰/۰۶۴	۰/۰۹۶	۰/۰۵۷	۰/۰۷۶	۰/۱۱۲
دلبستگی و تعلق نسبت به شهر و محل زندگی در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۸۱	۰/۱۰۴	۰/۱۱۰	۰/۰۸۲	۰/۰۷۹	۰/۱۵۸
عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت در بافت فرسوده شان‌دیز	۰/۲۴۵	۰/۰۸۹	۰/۱۳۳	۰/۰۹۴	۰/۰۹۸	۰/۱۶۵
تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و...)	۰/۱۴۷	۰/۰۸۹	۰/۰۸۳	۰/۰۵۲	۰/۰۸۰	۰/۱۱۸

بینش گسترده و درازمدت نسبت به ایجاد تاب‌آوری در بین مسئولان شهری	۰/۲۳۷	۰/۰۸۶	۰/۰۸۰	۰/۰۶۲	۰/۰۵۷	۰/۱۶۴
تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت فرسوده شانندیز	۰/۱۴۶	۰/۰۷۶	۰/۱۰۹	۰/۰۷۹	۰/۰۵۹	۰/۱۱۳
شاخص امنیت (درصد دزدی، سرقت، جرم و جنایت و ...)	۰/۲۳۸	۰/۰۸۶	۰/۰۸۸	۰/۰۶۲	۰/۰۷۳	۰/۱۳۹
ایجاد پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت فرسوده شانندیز	۰/۲۲۸	۰/۰۵۱	۰/۰۶۲	۰/۰۴۶	۰/۰۴۵	۰/۰۷۱
ایجاد انبارهای اقلام ضروری در بافت فرسوده شانندیز	۰/۲۰۲	۰/۰۴۹	۰/۰۵۷	۰/۰۳۷	۰/۰۴۱	۰/۰۷۷
ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت فرسوده شانندیز	۰/۲۳۵	۰/۰۵۶	۰/۰۶۳	۰/۰۴۸	۰/۰۵۱	۰/۰۷۶
ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت فرسوده شانندیز	۰/۱۶۳	۰/۰۶۸	۰/۰۹۲	۰/۰۴۴	۰/۰۵۲	۰/۰۸۱
AI (MAX)	۰/۳۰۰	۰/۱۱۴	۰/۱۶۱	۰/۱۱۰	۰/۱۲۰	۰/۱۹۵

پدافند غیرعامل

در ادامه گام‌های ارزیابی میزان اثرگذاری شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده در شانندیز همان‌گونه که در جدول (۳) و (۴) مشاهده می‌شود نتایج تحقیق نشان می‌دهد مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های با امتیاز ۲/۲۲۴۴، در اجرای طرح‌ها با ۲/۲۸۴۲، در پایش و ارزیابی طرح‌ها با ۲/۰۰۳۶، همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان با ۲/۱۷۸۸، مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده با ۱/۹۰۷۹، نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌ها با ۱/۷۹۱۵، تفویض اختیار به ساکنان بافت فرسوده با ۱/۵۹۳۱، نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت ۱/۸۷۲۲، همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد موجود در بافت با ۱/۶۶۴۷، صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها با ۲/۴۶۸۹، دسترسی به خدمات عمومی با ۲/۰۱۱۸، ارائه خدمات شهری در بافت با ۲/۰۲۳۶۳، تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت با ۰/۵۲۴۱، ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت با ۰/۴۶۷۱ و ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت با ۱/۲۶۹۷ و ...

شایان ذکر است موضوع مشارکت با رویکرد پدافند غیرعامل به تهدیدات مردم محور مربوط می‌شود که در آن‌ها، مردم هدف مستقیم هستند. در این نوع نبرد، تمرکز بر مردم و حوزه مدیریت آنان است. در واقع اگر مشارکت مردم در هر حوزه‌ای از بین برود آن حوزه در نهایت با شکست مواجه خواهد شد. همان‌گونه که در جدول (۱) مشاهده می‌شود ماتریس تصمیم‌گیری شامل مؤلفه‌ها در سطر و شاخص‌های مرتبط با هر مؤلفه در ستون، تشکیل گردید و با توجه به پرسشنامه‌های توزیع شده در بین خبرگان تحقیق، اعداد یک تا ده در ماتریس درج گردید که عدد یک کمتر اثرگذارترین و عدد ده بالاترین اثرگذاری را دارد. همچنین اوزان هر یک از مؤلفه‌ها نیز با استفاده از روش ANP استخراج گردید که در انتهای جدول (۱) قرار گرفت که نتایج نشان می‌دهد به ترتیب مؤلفه مشارکت با ۰/۱۴۴ امتیاز، ایمنی و امنیت با ۰/۰۷۱، مسئولیت‌پذیری با ۰/۰۵۴، شفافیت با ۰/۰۴۹، اثربخشی و کارایی با ۰/۰۴۱ و عدالت با ۰/۰۳۷ بیشترین اثرگذاری را در موضوع مشارکت مردم در نوسازی بافت‌های فرسوده شانندیز دارند.

اولویت‌بندی شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شانندیز با رویکرد

جدول ۳. تعیین درجه مطلوبیت شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل

شاخص	S_i	Sa_i	Saa_i	K_i^+	K_i^-
مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانندیز	۰/۸۷۸	۱	۰/۳۹۵	۰/۸۷۷۷	۲/۲۲۴۴
مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانندیز	۰/۹۰۱	-	-	۰/۹۰۱۳	۲/۲۸۴۲
مشارکت شهروندان در پایش و ارزیابی طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانندیز	۰/۷۹۱	-	-	۰/۷۹۰۶	۲/۰۰۳۶
همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شانندیز	۰/۸۶۰	-	-	۰/۸۵۹۸	۲/۱۷۸۸
مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده شانندیز	۰/۷۵۳	-	-	۰/۷۵۲۹	۱/۹۰۷۹
نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانندیز	۰/۷۰۷	-	-	۰/۷۰۶۹	۱/۷۹۱۵
وضعیت اعتماد نهادهای شهری به ساکنان بافت فرسوده شانندیز و تفویض اختیار به آن‌ها	۰/۵۹۷	-	-	۰/۵۹۷۴	۱/۵۹۳۱
تلاش‌ها برای تسهیل مداخله مردم در روند نوسازی بافت فرسوده شانندیز	۰/۸۳۳	-	-	۰/۸۲۲۷	۲/۰۸۴۹
نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت فرسوده شانندیز	۰/۷۳۹	-	-	۰/۷۳۸۸	۱/۸۷۲۲

شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شانديز با رويکرد پدافند غيرعامل

همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد موجود در بافت فرسوده شانديز با شهرداری	۰/۶۵۷	-	-	۰/۶۵۶۹	۱/۶۶۴۷
آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شانديز	۰/۹۰۹	-	-	۰/۹۰۹۵	۲/۳۰۴۸
آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۸۵	-	-	۰/۸۸۵۱	۲/۲۴۲۹
شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۴۸	-	-	۰/۸۴۸۳	۲/۱۴۹۷
تعامل و تعادل اطلاعات توسط سازمان‌های شهری مرتبط با بافت‌های فرسوده شانديز	۰/۷۱۲	-	-	۰/۷۱۱۶	۱/۸۰۳۳
پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۶۹	-	-	۰/۸۶۹۶	۲/۲۰۳۶
کمیت تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۰	-	-	۰/۸۲۹۸	۲/۱۰۲۸
احساس مسئولیت در قبال وظایف در بین مسئولان مرتبط با نوسازی بافت‌های فرسوده	۰/۷۸۵	-	-	۰/۷۸۴۷	۱/۹۵۸۵
ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان	۰/۸۴۵	-	-	۰/۸۴۴۸	۲/۱۴۰۹
صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها	۰/۹۷۴	-	-	۰/۹۷۴۳	۲/۴۶۸۹
همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران	۰/۸۷۱	-	-	۰/۸۷۱۵	۲/۲۰۸۶
توزیع امکانات و خدمات در سطح شهر و بافت فرسوده شانديز	۰/۷۵۰	-	-	۰/۷۵۰۵	۱/۹۰۱۹
وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۴	-	-	۰/۸۳۴۴	۲/۱۱۴۵
رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۴۲	-	-	۰/۸۴۲۳	۲/۱۳۴۴
دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت	۰/۴۹۶	-	-	۰/۴۹۵۹	۱/۲۵۶۶
دسترسی به خدمات عمومی	۰/۷۹۴	-	-	۰/۷۹۳۹	۲/۰۱۱۸
استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۴	-	-	۰/۸۳۴۱	۲/۱۱۳۸
ارائه خدمات شهری در بافت فرسوده شانديز	۰/۷۹۸	-	-	۰/۷۹۸۵	۲/۰۲۳۶
مدیران و مسئولان شهری و عملکرد آن‌ها در بافت فرسوده شانديز	۰/۷۰۲	-	-	۰/۷۰۱۸	۱/۷۷۸۵
نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه در بافت فرسوده شانديز	۰/۷۶۷	-	-	۰/۷۶۶۶	۱/۹۴۲۷
دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی در بافت فرسوده شانديز	۰/۵۷۴	-	-	۰/۵۷۴۳	۱/۴۵۵۳
دلبستگی و تعلق نسبت به شهر و محل زندگی در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۱۴	-	-	۰/۸۱۳۸	۱/۰۶۲۲
عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۲۵	-	-	۰/۸۲۴۶	۲/۰۸۹۸
تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و...)	۰/۵۶۹	-	-	۰/۵۶۸۶	۱/۴۴۱۰
بینش گسترده و درازمدت نسبت به ایجاد تاب‌آوری در بین مسئولان شهری	۰/۶۸۷	-	-	۰/۶۸۶۷	۱/۷۴۰۲
تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت فرسوده شانديز	۰/۵۸۳	-	-	۰/۵۸۲۶	۱/۴۷۶۴
شاخص امنیت (درصد دزدی، سرقت، جرم و جنایت و ...)	۰/۶۸۵	-	-	۰/۶۸۴۷	۱/۷۳۵۲
ایجاد پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت فرسوده شانديز	۰/۵۰۳	-	-	۰/۵۰۲۷	۱/۲۷۴۰
ایجاد انبارهای اقلام ضروری در بافت فرسوده شانديز	۰/۴۶۲	-	-	۰/۴۶۱۸	۱/۱۷۰۲
ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت فرسوده شانديز	۰/۵۱۹	-	-	۰/۵۱۹۳	۱/۳۹۵۱
ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۵۰۱	-	-	۰/۵۰۱۰	۱/۲۶۹۷

جدول ۴. اولویت‌بندی شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رويکرد پدافند غيرعامل

شاخص	$f(k_i^+)$	$f(k_i^-)$	$f(k_i)$
مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانديز	۰/۸۷۸	۱	۰/۳۹۵
مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانديز	۰/۹۰۱	-	-
مشارکت شهروندان در پایش و ارزیابی طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانديز	۰/۷۹۱	-	-
همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شانديز	۰/۸۶۰	-	-
مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده شانديز	۰/۷۵۳	-	-

نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانديز	۰/۷۰۷	-	-
وضعیت اعتماد نهادهای شهری به ساکنان بافت فرسوده شانديز و تقویض اختیار به آن‌ها	۰/۵۹۷	-	-
تلاش‌ها برای تسهیل مداخله مردم در روند نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۳	-	-
نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت فرسوده شانديز	۰/۷۳۹	-	-
همکاری سازمان‌های مردم نهاد موجود در بافت فرسوده شانديز با شهرداری	۰/۶۵۷	-	-
آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شانديز	۰/۹۰۹	-	-
آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۸۵	-	-
شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۴۸	-	-
تعامل و تعادل اطلاعات توسط سازمان‌های شهری مرتبط با بافت‌های فرسوده شانديز	۰/۷۱۲	-	-
پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۶۹	-	-
کمیت تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۰	-	-
احساس مسئولیت در قبال وظایف در بین مسئولان مرتبط با نوسازی بافت‌های فرسوده	۰/۷۸۵	-	-
ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان	۰/۸۴۵	-	-
صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها	۰/۹۷۴	-	-
همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران	۰/۸۷۱	-	-
توزیع امکانات و خدمات در سطح شهر و بافت فرسوده شانديز	۰/۷۵۰	-	-
وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۴	-	-
رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۴۲	-	-
دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت	۰/۴۹۶	-	-
دسترسی به خدمات عمومی	۰/۷۹۴	-	-
استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شانديز	۰/۸۳۴	-	-
ارائه خدمات شهری در بافت فرسوده شانديز	۰/۷۹۸	-	-
مدیران و مسئولان شهری و عملکرد آن‌ها در بافت فرسوده شانديز	۰/۷۰۲	-	-
نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه در بافت فرسوده شانديز	۰/۷۶۷	-	-
دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی در بافت فرسوده شانديز	۰/۵۷۴	-	-
دل‌بستگی و تعلق نسبت به شهر و محل زندگی در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۱۴	-	-
عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت در بافت فرسوده شانديز	۰/۸۲۵	-	-
تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و...)	۰/۵۶۹	-	-
بینش گسترده و درازمدت نسبت به ایجاد تاب‌آوری در بین مسئولان شهری	۰/۶۸۷	-	-
تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت فرسوده شانديز	۰/۵۸۳	-	-
شاخص امنیت (درصد دزدی، سرقت، جرم و جنایت و...)	۰/۶۸۵	-	-
ایجاد پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت فرسوده شانديز	۰/۵۰۳	-	-
ایجاد انبارهای اقلام ضروری در بافت فرسوده شانديز	۰/۴۶۲	-	-
ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت فرسوده شانديز	۰/۵۱۹	-	-
ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت فرسوده شانديز	۰/۵۰۱	-	-

نتیجه‌گیری

در یکی از مشکلات شهرهای کشور داشتن بافت‌های ناکارآمد می‌باشد. فضاهای با ایمنی و امنیت پایین، نفوذناپذیری معابر، ناهنجاری‌های مکانی و معماری، مشکلات دفع پسماند، فاضلاب و تراکم جمعیتی بالا از مشکلات اصلی بافت‌های فرسوده شهرها می‌باشد. هدف این تحقیق ارزیابی شاخص‌های مشارکت شهروندان در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر شان‌دیز با رویکرد پدافند غیرعامل می‌باشد. در گام اول با استفاده از مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای، مؤلفه‌ها و شاخص‌های مرتبط از منابع داخلی و خارجی شامل؛ مؤلفه مشارکت با ۱۰ شاخص، مؤلفه شفافیت با ۴ شاخص، مؤلفه مسئولیت‌پذیری با ۶ شاخص، مؤلفه عدالت با ۵ شاخص، مؤلفه اثربخشی و کارایی با ۶ شاخص و مؤلفه ایمنی و امنیت با ۹ شاخص استخراج گردید. همان‌طور که اشاره گردید با توجه به کلیدواژه‌های مشارکت و رویکرد پدافند غیرعامل، دو مؤلفه مشارکت و ایمنی-امنیت از تعداد شاخص بالایی برای ارزیابی برخوردار هستند. در ادامه تحقیق برای ارزیابی کمی میزان اثرگذاری شاخص‌ها از روش MARCOS استفاده گردید که دارای ۶ گام می‌باشد و در گام پایانی رتبه‌بندی شاخص‌ها استخراج گردید که نتایج تحقیق نشان می‌دهد شاخص‌های صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها با امتیاز ۰/۸۷۶، آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات

مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۸۱۸، مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز با امتیاز ۰/۸۱۱، آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی بازسازی بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۹۶، مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۹۰، همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران با ۰/۷۸۴، پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد بازسازی بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۸۲، همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۷۳، شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با بازسازی بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۶۳، ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان با ۰/۷۶۰، رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۵۸، وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۵۱، استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شان‌دیز با ۰/۷۴۶، بیشترین اثرگذاری را نوسازی بافت فرسوده شهر شان‌دیز دارند که در جدول (۵) امتیاز و رتبه تمامی شاخص‌ها ارائه گردیده است. تجارب نشان داده که نوسازی بافت‌های فرسوده شهری، فرآیند و فعالیتی میان‌بخشی بوده و بدون مشارکت دولت، شهرداری‌ها، بخش خصوصی و حضور و مشارکت مردم قابل انجام نیست.

جدول ۵. رتبه‌بندی شاخص‌های مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده با رویکرد پدافند غیرعامل

رتبه	امتیاز	شاخص
یک	۰.۸۷۶	صادق بودن مسئولان و مدیران شهری در ارائه برنامه‌ها
دو	۰.۸۱۸	آشنایی شهروندان از مفاد برنامه و تصمیمات مسئولان در ارتباط با بافت فرسوده شان‌دیز
سه	۰.۸۱۱	مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز
چهار	۰.۷۹۶	آگاهی شهروندان نسبت به سیاست‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز
پنج	۰.۷۹۰	مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شان‌دیز
شش	۰.۷۸۴	همبستگی بین مردم و مسئولان از طریق پاسخگویی مدیران
هفت	۰.۷۸۲	پاسخ‌گویی مسئولان به خواسته‌های شهروندان در مورد نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز
هشت	۰.۷۷۳	همسویی برنامه‌ها با نیازهای محلی ساکنان بافت فرسوده شان‌دیز
نه	۰.۷۶۳	شفافیت برنامه‌های مسئولین برای ارائه عملکرد خود در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز
ده	۰.۷۶۰	ایجاد سازوکاری برای انتقال نیازها و خواسته‌های شهروندان به مسئولان
یازده	۰.۷۵۸	رعایت حقوق شهروندی توسط سازمان‌های مربوطه در بافت فرسوده شان‌دیز
دوازده	۰.۷۵۱	وضعیت دسترسی شهروندان به فرصت‌های برابر در بافت فرسوده شان‌دیز
سیزده	۰.۷۵۰	استفاده از منابع برای تأمین نیازهای شهروندان بافت فرسوده شان‌دیز
چهارده	۰.۷۴۶	کمیت تشکیل جلسات عمومی جهت تشریح فعالیت‌ها در ارتباط با نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز
پانزده	۰.۷۴۲	عملکرد مدیریت شهری در ایجاد و بهبود امنیت در بافت فرسوده شان‌دیز
شانزده	۰.۷۴۰	تلاش‌ها برای تسهیل مداخله مردم در روند نوسازی بافت فرسوده شان‌دیز
هفده	۰.۷۳۲	دل‌بستگی و تعلق نسبت به شهر و محل زندگی در بافت فرسوده شان‌دیز
هجده	۰.۷۱۸	ارائه خدمات شهری در بافت فرسوده شان‌دیز

دسترسی به خدمات عمومی	۰.۷۱۴	نوزده
مشارکت شهروندان در پایش و ارزیابی طرح‌های مرتبط با بافت فرسوده شانديز	۰.۷۱۱	بیست
احساس مسئولیت در قبال وظایف در بین مسئولان مرتبط با نوسازی بافت‌های فرسوده	۰.۷۰۶	بیست و یک
نظافت و پاکیزگی شهر و ایمنی مرتبط با تردد وسایل نقلیه در بافت فرسوده شانديز	۰.۶۹۰	بیست و دو
مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی برای بافت فرسوده شانديز	۰.۶۷۷	بیست و سه
توزیع امکانات و خدمات در سطح شهر و بافت فرسوده شانديز	۰.۶۷۵	بیست و چهار
نظرخواهی از شهروندان نسبت به مشکلات بافت فرسوده شانديز	۰.۶۶۵	بیست و پنج
تعامل و تعادل اطلاعات توسط سازمان‌های شهری مرتبط با بافت‌های فرسوده شانديز	۰.۶۴۰	بیست و شش
نظارت شهروندان بر تصمیم‌گیری‌های مرتبط با بافت فرسوده شانديز	۰.۶۳۶	بیست و هفت
مدیران و مسئولان شهری و عملکرد آن‌ها در بافت فرسوده شانديز	۰.۶۳۱	بیست و هشت
پیش‌گسترده و درازمدت نسبت به ایجاد تاب‌آوری در بین مسئولان شهری	۰.۶۱۸	بیست و نه
شاخص امنیت (درصد دزدی، سرقت، جرم و جنایت و ...)	۰.۶۱۶	سی
همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد موجود در بافت فرسوده شانديز با شهرداری	۰.۵۹۱	سی و یک
وضعیت اعتماد نهادهای شهری به ساکنان بافت فرسوده شانديز و تفویض اختیار به آن‌ها	۰.۵۳۷	سی و دو
تعارضات قومی، مذهبی و نژادی در بافت فرسوده شانديز	۰.۵۲۴	سی و سه
دسترسی به ایستگاه‌های حمل‌ونقل عمومی در بافت فرسوده شانديز	۰.۵۱۷	سی و چهار
تعدد خدمات تأثیرگذار در بهبود امنیت فضایی (نورپردازی، حذف نقاط کور، عریض بودن پیاده‌روها و ...)	۰.۵۱۲	سی و پنج
ارائه طرح تخلیه و اسکان اضطراری برای بافت فرسوده شانديز	۰.۴۶۷	سی و شش
ایجاد پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت فرسوده شانديز	۰.۴۵۲	سی و هفت
ارائه پیوست کاهش خطر در بازسازی بافت فرسوده شانديز	۰.۴۵۱	سی و هشت
دسترسی به مراکز گذران اوقات فراغت	۰.۴۴۶	سی و نه
ایجاد انبارهای اقلام ضروری در بافت فرسوده شانديز	۰.۴۱۵	چهل

- در ادامه نیز راهکارهایی برای افزایش مشارکت مردم ارائه می‌شود:
- ۱) اعطای تسهیلات مالی بلندمدت و بدون بهره به ساکنین بافت برای مشارکت در ساماندهی و مقاوم‌سازی بافت‌های فرسوده.
 - ۲) تغییر در نگرش افراد ساکن این محلات به بافت از طریق راهکارهای فرهنگی و بازآفرینی ذهنیت ساکنین محلات.
 - ۳) ایجاد فضای اعتمادآفرین توسط مسئولین شهری به صورت مختلف از جمله نظارت اجتماعی و کنترل امور محله توسط نهادها، وضع قوانین بازدارنده در مقابل مشکل عدم امنیت اجتماعی، ایجاد فرصت‌های شغلی در محدوده، رفع تبعیض و رعایت عدالت اجتماعی در نقاط مختلف بافت در رابطه با استقرار امکانات، زیرساخت‌ها و خدمات شهری، بسترسازی ارتقای سلامت و بهداشت و ...
 - ۴) تشکیل و تقویت شوراهای محلی-رایزنی به عنوان بازویی جهت هم‌افزایی مشارکت ساکنان بافت.
 - ۵) نظرخواهی مستقیم از مردم در برنامه‌های عمرانی و ... و در صورت امکان اعمال آن در بافت.
 - ۶) عرضه گزارش عملکرد دقیق و جامع فعالیت‌ها و اقدامات شهرداری به مردم.
- ۷) ارائه طرح تخلیه جمعیت بافت در مواقع بروز بحران‌ها مانند زلزله و تهاجم.
- ۸) جانمایی انبارهای اقلام ضروری و پناهگاه‌های اضطراری چندمنظوره در بافت.
- ۹) جانمایی مراکز اسکان موقت در بافت.
- ۱۰) استفاده از حلقه‌های نظارتی مردمی جهت نظارت بر پروژه‌های نوسازی در بافت.
- ۱۱) انجام اقدامات هویت‌ساز در سطح بافت جهت افزایش حس تعلق افراد به محل سکونت.
- ۱۲) مبارزه با عوامل کاهنده اعتماد اجتماعی و فراهم نمودن بسترهای گسترش روابط اجتماعی بافت.

References:

- [1] Aitken, Dominic. (2024). [Trust and participation in urban regeneration](#). *People, Place and Policy*, 6(3), pp. 133-147.
- [2] Ali Akbari, Ismail, Mousavi Kazemi, Seyed Mahdi, Talshi, Mustafa and Moruj al-Sharia, Mohammad Mahdi. (2022). [Regeneration capacities of inefficient urban tissues with a participatory planning approach \(case study: Shahid Bahonar town of Mashhad metropolis\)](#). *Geography and Regional Development*, 3(40), 197-225. [In Persian]
- [3] Andesta, Forough, Roostae, Shahrivar. (2021). [Evaluation of effective factors on the implementation of participatory urban governance \(NBN program\) in the 2nd district of Tabriz metropolis](#). *Geography and Planning*, 25(76), 43-55. [In Persian]
- [4] Ansari, Maryam. (2023). [Investigating the historical and dilapidated context with an emphasis on the passive defense of the studied area of Bagh Bemid, Sirjan](#). *National Conference on Urban Planning and Architecture*, Danesh-Bonyan. [In Persian]
- [5] Babalola, T. O. (2023). [Adopting Importance-Performance Analysis \(IPA\) model to assess land governance in the peri-urban areas of Ibadan, Nigeria](#). *Land Use Policy*, 133, 106850.
- [6] Bitarfian, Mehdi. (2023). Presenting a model for rapid assessment of resilience of cities against natural and man-made threats, International Earthquake Research Institute, PhD Thesis, Civil Engineering - Earthquake, Tehran. [In Persian]
- [7] Brazeau-Béliveau, Noémie, Cloutier, Geneviève. (2021). [Citizen participation at the micro-community level: The case of the green alley projects in Quebec City](#). *Cities*, Volume 112, 103065.
- [8] Chang, J., Lin, Z., Vojnovic, I., Qi, J., Wu, R., & Xie, D. (2023) [Social environments still matter: The role of physical and social environments in place attachment in a transitional city, Guangzhou, China](#). *Landscape and Urban Planning*, 232, 1-11.
- [9] Chen. N. Hall. C. M. Yu. K. & Qian. C. (2019). [Environmental Satisfaction, Residential Satisfaction, and Place Attachment: The Cases of Long-Term Residents in Rural and Urban Areas in China](#). *Sustainability*. 11, 6439: 1-20.
- [10] Chi-man Hui, Eddie, Chen, Tingting, Lang, Wei & Ou, Yunbei. (2022). [Urban community regeneration and community vitality revitalization through participatory planning in China](#). *Cities*, Volume 110, 103072.
- [11] Cruz, N. F., Rode, P., & Mcquarrie, M. (2019). [New Urban Governance: A Review of Current themes and Future Priorities](#). *Journal of Urban Affairs*, 41(1), pp. 1-19.
- [12] De Guimarães, J. C. F., Severo, E. A., Júnior, L. A. F., Da Costa, W. P. L. B., & Salmoria, F. T. (2020). [Governance and quality of life in smart cities: Towards sustainable development goals](#). *Journal of Cleaner Production*, 253, 119926.
- [13] Esmer, M., & Kudumovic, L. (2021). [Degeneration of socio-urban fabric at Yenikapı and proposals for rehabilitation](#). *Frontiers of Architectural Research*, 10(2), 284–303.
- [14] Falanga, R., & Ferrão, J. (2021). [The evaluation of citizen participation in policymaking: Insights from Portugal](#). *Evaluation and Program Planning*, 84, 101895.
- [15] Falanga, Roberto, Corrêa Nunes, Mafalda. (2021). [Tackling urban disparities through participatory culture-led urban regeneration](#). Insights from Lisbon. *Land Use Policy*, Volume 108, 105478.
- [16] Farhadi, Ebrahim., Pourahmad, Ahmad, Ziari, Keramatollah, Hassanali Faraji Sabokbar, Tondelli Simona (2022). [Indicators Affecting the Urban Resilience with a Scenario Approach in Tehran Metropolis](#). *Sustainability*, 14(19), 12756.
- [17] Fasihi, Habib Elah, Prizadi, Taher. (2023). [Physiological-social pathology of Tehran's historical context with resilience approach](#). *Earth Science Research*, 14(1), 119-133. [In Persian]
- [18] Ghaderi, Reza, Rasouli, Mohammad, Mam Sharifi, Ahmad, and Sheikhi Nasab, Mozhgan. (2022). [Analysis of the importance and function of the key factors in the regeneration of worn-out urban tissues, a case study: Urmia city](#). *Urban Planning Geography Research*, 10(2), 229-248. [In Persian]
- [19] Gorjnia, Adel, Amini, Elham. (2022). [Strategies for improving and renovating dilapidated urban tissues with a sustainable development approach \(case study: District 19 of Tehran\)](#). *Geographical Research*, 37(2 (ser. 144)), 201-211. [In Persian]
- [20] Haghpanah, Maryam, Karimi, Baqir, and Mehdi Nejaddarzi, Jamaluddin. (2021). [Participatory approach in the maintenance of worn-out urban fabric \(Study example: Nader Kazemi neighborhood of Shiraz\)](#). *Urban Research and Planning*, 12(47), 305-318. [In Persian]
- [21] Heydari, Mohammad Taqi, Khan Moradi, Sajjad, and Rahmani, Maryam. (2022). [Evaluation of the performance of urban activists in the development of gentrification of the worn-out urban fabric \(case study: the worn-out fabric of Zanjan city\)](#). *Human Settlements Planning Studies (Geographic Perspective)*, 17(1) (58 series), 63-76. [In Persian]
- [22] Jalali, Marzieh, Hataminejad, Hossein. (2024). [Realization of competent governance in the process of sustainable regeneration of inefficient urban tissues \(case example: 17th district of Tehran\)](#). *Geography and Human Relations*, 6(4), 54-72. [In Persian]
- [23] Kalantari khalilabad, Hossein, Abazarlou, Sajjad and Heydari, Ali Akbar. (2022). *Identifying the vulnerability process of cities with passive defense approach*, first edition, Art University Press, Tehran. [In Persian]

- [24] Khatam, Saeed, Ahmadi, Seyyed Abbas and Khatam, Mahnaz. (2022). [Investigating and analyzing urban governance indicators in Tehran metropolis using Fuzzy Dimtel method](#). *Environmental Geography and Planning*, 34(3), 51-64. [In Persian]
- [25] Korkmaz, Cansu, Balaban, Osman. (2020). [Sustainability of urban regeneration in Turkey: Assessing the performance of the North Ankara Urban Regeneration](#). *Habitat International*, Volume 95,
- [26] Lak, Azadeh, Zarezadeh Kheibari, Shohreh. (2020). [towards a framework for facilitating the implementation of Tactical Urbanism Practices: Assessment Criteria in the Place-making Approach in Iran](#). *Geoforum*, Volume 115, Pages 54-66.
- [27] Landgrave-Serrano, Monica., Stoker, Philip., & Crisman, Jonathan. Jae-an. (2021). [Punctual Urbanisms: Rapid Planning Responses to Urban Problems](#). *Journal of Planning Literature*, 36(4), 467-491.
- [28] Li, Xun, Zhang, Fan, Chi-man Hui, Eddie & Lang, Wei. (2023). [Collaborative workshop and community participation: A new approach to urban regeneration in China](#). *Cities*, Volume 102(2), 102743.
- [29] Lom, M., & Pribyl, O. (2021). [Smart city model based on systems theory](#). *International Journal of Information Management*, 56, 102092.
- [30] Lyall, C., & Tait, J. (2019). [Beyond the limits to governance: New rules of engagement for the tentative governance of the life sciences](#). *Research Policy*, 48(5), 1128-1137.
- [31] Mirzakhani, Arman, Turr, Mateu & Jaliliasdrabad, Samaneh. (2021). [Key stakeholders and operation processes in the regeneration of historical urban fabrics in Iran](#). *Cities*, Volume 118(13), 103362.
- [32] Mohammadi, Alireza, Alipour, Ebrahim, and Hashemi Masoomabad, Reza. (2021). [Factors affecting the participation of Ardabil citizens in the organization of dilapidated urban structures](#). *social welfare*, 21(83), 231-261. [In Persian]
- [33] Nagel. M... Stark. M... Satoh. K... Schmitt. M... & Kaip. E. (2019). [Diversity in collaboration: Networks in urban climate change governance](#). *Urban Climate*, 29, 100502: 1-14.
- [34] Osanlou, Ali, Andalib, Alireza, and Taghiani, Shirin. (2021). [Explaining the process of monitoring body balance in the model of balanced renovation of worn-out urban tissues using the dynamic system method \(case example: the worn-out central tissue of Zanjan city\)](#). *Amish Environment*, 14(55), 35-60. [In Persian]
- [35] Rajabian Shandiz, Mojtabi, Efhem, Ali and Ahmadi Hosseini, Seyed Reza and Amrulzaman, Saida. (2023). [Investigating the social participation of citizens in the improvement and renovation of worn-out fabric \(a case study of Mashhad's Tabarsi neighborhood\)](#), *the 22nd National Conference on Civil Engineering, Architecture and Urban Development, Babol*. [In Persian]
- [36] Rasouli, Mohammad, Hajizadeh Anari, Hassan, Saeedpour, Sharare, Hoshang Mohammad Mahdi and Qabadi, Shadi (2023). [Presentation of event-oriented regeneration strategies in worn-out urban tissues \(case study: worn-out tissue of Sanandaj city\)](#). *sustainable urban development*, 4 (11), 51-70. [In Persian]
- [37] Rasul Nazi, Samiya, Naqibi, Fereydon, and Khosroniya, Morteza. (2022). [Investigating the role of local and popular capacities in the regeneration of the inefficient urban fabric \(case example: worn-out fabric of Urmia\)](#). *Human Geography Research (Geographic Research)*, 54(1), 131-154. [In Persian]
- [38] Ridley, Francesca.A. , Hickinbotham, Emily. J. , Suggitt Andrew.J. et al. (2022) [The scope and extent of literature that maps threats to species globally: a systematic map](#). *Environmental Evidence*, 11, 26:1-26.
- [39] Taghavi, Ibrahim, Samadzadeh, Rasool and Masoumi, Mohammad Taghi (2022). [Investigating and explaining the state of resilience of the worn-out buildings of Marand city using GIS](#). *spatial planning*, 15 (59), 207-255. [In Persian]
- [40] Taherkhani, Gita, Bilegan, Ioana C., Gabriel Crainic, Teodor, Gendreau, Michel, Rei, Walter. (2022). [Tactical capacity planning in an integrated multi-stakeholder freight transportation system](#). *Omega*, Volume 110, 102628.
- [41] Taşan-Kok, T., Atkinson, R., & Martins, M. L. R. (2020). [Hybrid Contractual Landscapes of Governance: Generation of Fragmented Regimes of Public Accountability through Urban Regeneration](#). *Environment and Planning C: Politics and Space*, 39(1), 1-21.
- [42] Tavasoli, Mohsen, Abazarlou, Sajjad. (2021). [Modeling the vulnerability of key assets of cities with a passive defense approach using fuzzy logic \(case study: 6th district of Tehran\)](#). *Safety City Scientific Journal*, 4 (4), 14-22. [In Persian]
- [43] Toupchi Thani, Ali, Mohammadi, Mahmoud, Mirzaei, Mohammad Reza, and Tobchi Thani, Amir Hossein. (2022). [Evaluating the importance of physical resilience criteria of worn-out urban tissues using the method of improved hierarchical analysis process \(IAHP\)](#). *Crisis Prevention and Management Knowledge*, 12(4), 407-422. [In Persian]
- [44] United Nations Development Programme. (2021). People strategy (2019–2021): [Strategic focus areas of people for 2030](#).
- [45] Yang, H. (2021). [Holistic Governance: An Explanatory Framework](#), In: *Urban Governance in Transition* (pp. 57-95). Singapore: Springer.
- [46] Yawer, Abdullah S., Bakr, Ali F., Fathi, Amira A. (2023). [Sustainable urban development of historical cities: Historical Mosul City, Iraq](#). *Alexandria Engineering Journal*, Volume 67, Pages 257-270.

- [47] Ye, Changdong, Chen, Weixuan, Liu, Yingsheng, He, Qiluan. (2024). [Institutionalisation of public participation in China's urban regeneration from the perspective of historical institutionalism: Three-stage cases in Guangzhou](#). *Political Geography*, Volume 108, 103036.
- [48] Yu, Hsinko Cinco. (2023). Urban Regeneration, Publicness and Participation in Spatial Planning: A Case of Taipei, *15th Conference of the International Forum on Urbanism (IFoU)*, Bordeaux (France), pp:135-146.
- [49] Zerbian, T., & de Luis Romero, E. (2021). [The role of cities in good governance for food security: lessons from Madrid's urban food strategy](#). *Territory, Politics, Governance*, 12, 1-19.